

U R E D B A
O KATASTRU ZEMLJIŠTA

I. Osnovne odredbe

Član 1.

Katastar zemljišta izrađuje se na podlozi izvršenog premjera i katastarskog klasiranja zemljišta.

Katastar zemljišta služi za tehničke, ekonomske i statističke svrhe, za izradu zemljišnih knjiga i kao podloga za oporezivanje prihoda od zemljišta.

Član 2.

Katastar zemljišta mora se trajno održavati u skladu sa stvarnim stanjem na terenu i obnavljati prema potrebi.

Član 3.

Izrada i obnavljanje katastra obuhvaćaju: premjer zemljišta, katastarsko klasiranje zemljišta, izradu katastarskog operata i reviziju katastra.

Održavanje katastra sastoji se u provođenju kroz katastarski operat svih nastalih promjena u posjedovnom stanju, obliku, površini, kulturi i razredu zemljišta, kao i granicama katastarske općine.

Član 4.

Svi premjeri gradova i naselja koji se izvode radi izrade regulacionih, nivelacionih i sličnih planova, radi snimanja većih površina za hidrotehničke radove i druge privredne svrhe, radi komasacija, arondacija i parcelacija zemljišta, kao i mjerenja radi trasiranja puteva, željezničkih pruga i kanala, radi snimanja rudnih polja, šumskih i poljoprivrednih kompleksa i slično, i to bez obzira tko ove radove izvodi, - vrše se u skladu sa odredbama ove uredbe i propisima izdanim na temelju nje.

Ovi premjeri moraju biti izvršeni tako da se mogu koristiti i za katastar zemljišta, te stoga podleže obaveznoj kontroli, pregledu i ovjeri od strane nadležne geodetske uprave.

Član 5.

Svi poslovi oko izrade i obnavljanja katastra, kao i nadzor nad održavanjem i ostalim radovima u vezi sa katastrom zemljišta, spadaju u nadležnost Savezne geodetske uprave i geodetskih uprava narodnih republika i autonomnih jedinica.

Sve poslove u vezi sa održavanjem katastra vrše narodni odbori kotara preko svojih stručnih organa - katastarskih uprava.

Član 6.

Katastarski planovi i operati su javni.

Uvid u katastarske planove i operate slobodan je, i može se vršiti samo u prostorijama katastarke uprave.

Iznošenje katastarskih planova i operata iz prostorija katastarske uprave nije dopušteno.

Katastarska uprava kotara dužna je na zahtjev zainteresiranih stranaka davati kopije planova i drugih dijelova operata, uz naplatu propisane takse.

II. Katastarske općine i katastarski kotari

Član 7.

Osnovna katastarska područna jedinica je katastarska općina.

Katastarska općina obuhvaća sva zemljišta na području jednog naselja (sela, grada) i za nju se sastavlja jedan katastarski operat.

Član 8.

Odluku o osnivanju katastarskih općina donosi narodni odbor kotara, uz prethodnu suglasnost republičkog izvršnog vijeća.

Na području jedne administrativne općine može se osnovati jedna ili više katastarskih općina.

Član 9.

Granice svake katastarske općine moraju se na terenu ustanoviti i omedjiti, i u zapisniku opisati.

Član 10.

Razgraničenje područja pojedinih katastarskih općina vrši posebna komisija.

Komisiju sačinjavaju po dvije osobe sa područja katastarskih općina čije se granice utvrđuju i predstavnik narodnog odbora kotara, koji mora biti geodetski stručnjak.

Osobe sa područja katastarskih općina određuje narodni odbor nadležne općine.

Član 11.

Spor oko razgraničenja katastarskih općina na području jedne administrativne općine rješava narodni odbor općine. Zainteresirane pojednike zastupaju u sporu njihovi predstavnici.

Ako do spora oko razgraničenja katastarskih općina dođe zbog toga što je sporna granica između dviju administrativnih općina istog kotara, spor rješava narodni odbor kotara; ako do spora dođe zbog toga što je sporna granica između dva kotara iste narodne republike, spor rješava republičko izvršno vijeće; ako do spora dođe zbog toga što je sporna granica između dvije narodne republike, spor rješava Savezno izvršno vijeće.

Protiv rješenja o razgraničenju katastarskih općina koje donese narodni odbor općine može se izjaviti žalba narodnom odboru kotara. Protiv rješenja koje u prvom stepenu donese narodni odbor kotara može se izjaviti žalba republičkom izvršnom vijeću. Rok za žalbu iznosi 15 dana od dana prijema rješenja, a rješenje o žalbi ima se donijeti u roku od 15 dana od prijema žalbe.

Protiv rješenja narodnog odbora kotara donesenog u drugom stepenu, kao i protiv rješenja republičkog i Saveznog izvršnog vijeća, može se pokrenuti upravni spor.

Član 12.

Više katastarskih općina sa sličnim prirodnim i drugim uvjetima privredjivanja formiraju katastarski kotar koji se utvrđuje kao ekonomska jedinica sa katastarsko klasiranje zemljišta.

III. Premjer zemljišta

Član 13.

Premjerom zemljišta utvrđuju se oblici i površine svih parcela na području jedne katastarke općine.

Parcela je dio zemljišta jedne kulture koji pripada istom posjedniku.

Premjer treba da dađe horizontalnu i vertikalnu sliku terena.

Osnovu premjera čine državna triangulacija i nivelman.

Premjer vrše organi geodetske službe.

Originalni planovi premjera i podaci triangulacije i nivelmana čuvaju se u posebnim arhivima republičkih geodetskih uprava.

Član 14.

U svrhu osiguranja točnosti premjera, vlasnici, držaoci (posjednici) i organi upravljanja zemljištem obavezni su prije premjera omedjiti i obilježiti vidljivim biljezima od prirodnog ili umjetnog kamena granice svih zemljišta koja se nalaze u njihovom vlasništvu, državini ili pod njihovom upravom, i to u roku koji odredi narodni odbor kotara.

IV. Katastarsko klasiranje zemljišta

Član 15.

Po završenom premjeru svake katastarske općine vrši se katastarsko klasiranje zemljišta prema načinu iskorišćavanja (vrsti kulture) i bonitetu (plodnosti) zemljišta.

Član 16.

Prema načinu iskorišćavanja (kulturi) sva plodna zemljišta svrstavaju se u:

- a) njive (oranice),
- b) vrtove,
- c) voćnjake,
- d) vinograde,
- e) livade,
- f) pašnjake i planine,
- g) šume,
- h) trstike, močvare, ribnjake i jezera.

Prema bonitetu (plodnosti) svaka od ovih vrsta dijeli se na osam razreda po katastarskim kotarima.

Član 17.

Klasiranje zemljišta vrši posebna komisija.

Komisija ima tri člana. Dvojicu određuje nadležni narodni odbor općine iz redova građana sa područja katastarske općine koja se klasira, a treći je agronom koga odredi narodni odbor kotara u suglasnosti sa republičkom geodetskom upravom.

V. Izrada katastarskog operata

Član 18.

Na temelju podataka izvršenog premjera i katastarskog klasiranja zemljišta izradjuje se katastarski operat, koji sadrži sljedeće dijelove:

- a) zapisnik omeđjavanja granica katastarske općine,
- b) detaljne skice premjera,
- c) kopije detaljnih planova,
- d) spisak parcela,
- e) posjedovne listove,
- f) sumarnik posjedovnih listova,
- g) raspored po kulturama i razredima,
- h) abecedni pregled posjednika,
- i) numerički pregled posjedovnih listova,
- j) spisak uzornih zemljišta i
- k) spisak koordinata i apsolutnih visina (kota).

Član 19.

Podaci iz katastarskog operata svake katastarske općine o površinama, kulturama, razredima, posjednicima odnosno organima upravljanja izlažu se na javni uvid na području katastarske općine.

Izlaganje podataka vrši komisija koju sačinjavaju dva predstavnika narodnog odbora općine i jedan predstavnik narodnog odbora kotara, koji mora biti geodetski stručnjak.

Komisija je dužna da pismenim individualnim pozivom pozove predstavnike svakog domaćinstva, odnosno organa upravljanja, radi uvida u podatke katastarskog operata.

Član 20.

Na podatke upisane u katastarskom operatu, izuzev na podatke o klasiranju zemljišta, zainteresirani mogu staviti prigovore u toku samog izlaganja.

Komisija je dužna da u toku izlaganja podataka riješi sve podnesene prigovore.

Zainteresirani mogu podnijeti žalbu narodnom odboru kotara u roku od 15 dana po završenom izlaganju, ako se ne slažu sa podacima koji se odnose na klasiranje zemljišta, kao i na druge podatke iz katastarskog operata.

Zalbe iz prethodnog stava rješava posebna komisija koju imenuje narodni odbor kotara. U sastav ove komisije obavezno ulazi i jedan predstavnik republičke geodetske uprave.

Republička geodetska uprava odnosno geodetska uprava autonomne jedinice rješenjem potvrđuje katastarski operat i utvrđuje da se može primjenjivati.

VI. Održavanje katastra

Član 21.

Vlasnici, držaoci i organi upravljanja zemljištem dužni su da prijave nadležnoj katastarskoj upravi svaku nastalu promjenu u posjedovnom stanju, načinu iskorišćavanja i bonitetu zemljišta, i to u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Promjene koje katastarski organi sami ustanove uzimaju se u postupak kao da su prijavljene.

Narodni odbori općina dužni su kontrolirati i voditi nadzor nad ispunjavanjem odredaba iz stava 1 i 2 ovog člana.

Sudovi i drugi organi koji donose odluke o promjenama u vlasničkim odnosima dužni su svaku promjenu dostaviti i nadležnoj katastarskoj upravi narodnog odbora kotara uz navodjenje katastarskih oznaka.

Državni organi, ustanove, privredne organizacije i osobe koje obavljaju geodetske radove dužni su predati nadležnoj katastarskoj upravi originalne terenske i kancelarijske elaborate, kao i po dvije kopije plana, radi odobrenja i provođenja promjena u

postojećem katastarskom operatu. Po pregledu i odobrenju plana katastarska uprava dužna je vratiti podnosiocu jednu ovjerenu kopiju.

Član 22.

Katastarska uprava narodnog odbora kotara dužna je svake godine u vremenu od 1. svibnja do konca listopada izvršiti sve uvidjaje i premjeravanja po prijavama iz stava 1 prethodnog člana primljenih do 1. svibnja.

Na uvidjaj i premjeravanja pozivaju se zainteresirane osobe.

Uvidjaji i premjeravanja obavljaju se po unaprijed utvrđenom planu, koji utvrđuje narodni odbor kotara uz suglasnost republičke geodetske uprave.

Član 23.

Svake desete godine katastarska uprava narodnog odbora kotara dužna je isporučiti stanje katastarskog operata svake katastarske općine sa stanjem na terenu.

Ako se kao rezultat isporučivanja iz prethodnog stava utvrdi da se stanje na terenu ne slaže sa stanjem u katastarskom operatu, sve utvrđene promjene izlažu se na javni uvid na način određen u čl. 19. i 20. ove uredbe.

Član 24.

Sve dok se ne provedu promjene kroz katastarski operat, uzima se kao točno stanje koje proizlazi iz katastarskog operata.

VII. Revizija katastra

Član 25.

Revizija katastra vrši se onda kad se iz bilo kojih razloga pojavi znatno neslaganje između podataka u katastarskom operatu (katastru) i stvarnog stanja na terenu, koje se neslaganje ne može otkloniti mjerama redovnog održavanja.

Revizija katastra može biti vršena u pojedinim katastarskim općinama, u pojedinim kotarima, u narodnim republikama i u cijeloj državi.

Revizija katastra obuhvaća obnavljanje katastarskog premjera (reambulacijom ili novim premjerom), obnavljanje klasiranja zemljišta i novo ustanovljavanje posjedovnog stanja i kultura.

Član 26.

Revizija katastra može se poduzeti:

- na zahtjev najmanje polovice poreznih obveznika jedne katastarske općine;
- na zahtjev narodnog odbora općine odnosno kotara;
- na prijedlog organa geodetske službe.

Odluku o reviziji katastra donosi narodni odbor kotara uz suglasnost republičke geodetske uprave, ako se traži revizija katastra u granicama jedne administrativne općine, a u ostalim slučajevima republička geodetska uprava.

Član 27.

Troškovi revizije padaju na teret organa koji je donio odluku o reviziji, odnosno na teret poreznih obveznika ako je odluka o reviziji donesena na njihov zahtjev.

Rezultati revizije katastra izlažu se na javni uvid po odredbama čl. 19. i 20. ove uredbe.

VIII. Izračunavanje katastarskog prihoda

Član 28.

Katastarski prihod utvrđuje se s obzirom na površinu zemljišta, način njegovog iskorišćavanja (kulturu), razred (bonitet) zemljišta i cijenu poljoprivrednih proizvoda.

Katastarski prihod služi kao osnov za razrez poreza na prihod od zemljišta i za razrez zemljarine.

Član 29.

Katastarski prihod obuhvaća prihod od biljne proizvodnje i stočarstva.

Član 30.

Prihod od biljne proizvodnje je novčana vrijednost srednjeg prinosa zemljišta koji se postiže na jedinici površine (1 ha), uz uobičajeni plodored i način obrade, a po odbitku prosječnih materijalnih troškova.

Srednji prinos je količina proizvoda koja se dobiva na jedinici površine (1 ha) u prosječnoj ekonomskoj godini, uz uobičajeni način privredjivanja.

Prosječnim materijalnim troškovima smatraju se izdaci koje redovno iziskuje uobičajeni način privredjivanja, a koji su potrebni radi dobivanja srednjeg prinosa.

U materijalne troškove ulazi i amortizacija zgrada, inventara, voćnjaka, vinograda i hmeljnika.

Član 31.

Prihod od stočarstva je novčana vrijednost: priraštaja, stočnog fonda, mlijeka, vune i drugih proizvoda koje daje postojeći stočni fond u jednom kotaru, po odbitku prosječnih materijalnih troškova prehrane i njege stoke, kao i amortizacije zgrada i inventara potrebnih za čuvanje stoke i njezinu prehranu.

Prihod od stočarstva ne iskazuje se posebno, već se uključuje u prihod od biljne proizvodnje, i to u prihode onih kultura (čl. 16.) koje sudjeluju u prehrani stoke.

Prihod od stočarstva uključuje se u katastarski prihod odgovarajućim povećanjem cijena biljnih proizvoda koji služe za ishranu stoke.

Član 32.

Katastarski prihod izračunava se za svaku kulturu i razred u okviru katastarskog kotara.

Član 33.

Svaki katastarski kotar ima svoju ljestvicu (skalu) katastarskog prihoda, i to po razredima za svaku vrstu kulture (čl. 16.).

Član 34.

Savezno izvršno vijeće, republička izvršna vijeća i izvršna vijeća autonomnih jedinica, kao i narodni odbori kotara, imenuju komisije za utvrđjivanje katastarskog prihoda.

Savezna komisija za utvrđjivanje katastarskog prihoda ima pravo nadzora nad radom republičkih komisija, komisija autonomnih jedinica i komisija narodnih odbora kotara, a republičke komisije imaju pravo nadzora nad radom komisija autonomnih jedinica i komisija narodnih odbora kotara.

Član 35.

Ljestvice katastarskog prihoda po klasama i kulturama utvrđuje kotarska komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda i dostavlja ih republičkoj komisiji za utvrđivanje katastarskog prihoda odnosno komisiji za utvrđivanje katastarskog prihoda autonomne jedinice.

Komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda autonomne jedinice uskladjuje ljestvice katastarskog prihoda za sve kotare na području autonomne jedinice i svoj prijedlog sa cjelokupnim materijalom dostavlja republičkoj komisiji za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Republička komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda uskladjuje ljestvice katastarskog prihoda za sve kotare na teritoriju narodne republike, i svoj prijedlog sa cjelokupnim materijalom dostavlja Saveznoj komisiji za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Član 36.

Pošto uskladi ljestvice katastarskog prihoda svih kotara, Savezna komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda utvrđuje ljestvice katastarskog prihoda za sve kotare na teritoriju Jugoslavije i dostavlja ih odnosnim narodnim odborima kotara.

Savjet narodnog odbora kotara nadležan za poslove financija može u roku od 15 dana od dana prijema ljestvica katastarskog prihoda podnijeti prigovor na ljestvice katastarskog prihoda. Prigovor se podnosi Saveznoj komisiji za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Savezna komisija za utvrđivanje katastarskog prihoda dostavlja ljestvice katastarskog prihoda sa prigovorima narodnih odbora kotara i svojim obraloženim prijedlogom saveznom državnom sekretaru za poslove financija, koji ocjenjuje prigovore narodnih odbora kotara i prijedlog Komisije, i odobrava ljestvice katastarskog prihoda.

Član 37.

Katastarska uprava narodnog odbora kotara izračunava u katastarskom operatu katastarski prihod za svakog pojedinog poreznog obveznika.

Katastarska uprava dužna je da do konca prosinca svake godine dostavi finansijskom organu narodnog odbora općine spisak obveznika sa oznakom njihovog mjesta stanovanja i ukupnog iznosa katastarskog prihoda svakog pojedinog obveznika.

IX. Kazne

Član 38.

Novčanom kaznom do 10.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana kaznit će se za prekršaj osoba ili odgovorni službenik pravne osobe:

a) ako ne podnese podatke koje je na temelju ove uredbe ili drugih propisa dužan da podnese, ili ne podnese podatke koje od njega na temelju ove uredbe traži katastarski organ, ili ih ne podnese u danom roku, ili se ne odazove pozivu da katastarskom organu pruži tražene podatke;

b) ako spriječi katastarskog službenika da izvrši premjeravanje, klasiranje ili uvidjaj na licu mjesta radi prikupljanja podataka za izradu, obnavljanje ili održavanje katastra;

c) ako uništi stalne biljege postavljene u svrhu geodetskog

premijera ili uništi granične biljege.

Za prekršaj iz toč. a) i c) prethodnog stava kaznit će se i pravna osoba novčanom kaznom do 100.000 dinara.

Član 39.

Ako su prekršaji iz prethodnog člana izvršeni iz materijalne zainteresiranosti, učinilac će se kazniti novčanom kaznom do 100.000 dinara, a pravna osoba do 200.000 dinara.

Član 40.

Fizička ili pravna osoba koja na poziv nadležnog katastarskog organa ne izvrši omedjavanje zemljišta u smislu čl. 14 ove uredbe i time prouzrokuje pogrešno i ponovno snimanje, dužna je da naknadi troškove koji su uslijed toga nastali.

Odluku o naknadi štete donosi narodni odbor kotara u upravnom postupku.

X. Prelazne i završne odredbe

Član 41.

Premjer zemljišta koji je dosada izvršen i o kome postoje podaci u katastarskom operatu - obavezan je.

U kotarima u kojima premjer dosada nije izvršen, ili su podaci o istom uništeni, izvršit će se premjer u toku idućih 5 godina.

Do izvršenja premjera, u kotarima iz prethodnog stava koristit će se popisni katastar koji je izradjen na temelju "Privremenog uputstva o razgraničenju katastarskih općina, premjeru i popisu zemljišta u nepremjerenim krajevima, kao i u krajevima gdje je katastarski operat uništen" Savezne geodetske uprave br. 330/52.

Član 42.

Postojeća podjela na katastarske općine i katastarke kotare ostaje na snazi do izvršenja revizije katastarskog klasiranja zemljišta.

Član 43.

U svrhu saglašavanja postojećih katastarskih operata sa stvarnim stanjem na terenu, republičke geodetske službe izvršit će reambulaciju tehničkog stanja i reviziju klasiranja zemljišta u toku dviju idućih godina.

Član 44.

Cijene po kojima se vrši obračunavanje katastarskog prihoda određuju se uputstvom o načinu utvrđivanja katastarskog prihoda.

Član 45.

Uputstvo o načinu utvrđivanja katastarskog prihoda propisuju savezni državni sekretar za poslove financija na prijedlog Savezne komisije za utvrđivanje katastarskog prihoda.

Član 46.

Ako se poslije utvrđivanja katastarskog prihoda po odredbama ove uredbe cijene poljoprivrednih proizvoda znatno povećaju ili smanje, tako da nastane znatna razlika između stvarnog prihoda od poljoprivrede i utvrđenog katastarskog prihoda, Savezno iz-

vršno vijeće ili organ koji ono ovlasti može odrediti da se utvrdjeni katastarski prihod poveća odnosno smanji radi razreza poreza na dohodak od poljoprivrede i zemljarine za pojedine godine.

Povećanje odnosno smanjenje katastarskog prihoda po prethodnom stavu može se odrediti u istom iznosu za cijeli teritorij Jugoslavije ili u različitim iznosima za pojedine narodne republike, za područja pojedinih grupa administrativnih ili katastarskih kotara, ili za područja pojedinih administrativnih ili katastarskih kotara.

Član 47.

(brisan)

Član 48.

Ovlašćuje se Savezna geodetska uprava da, uz suglasnost saveznog državnog sekretara za poslove financija, donese sve potrebne tehničke pravilnike za izvršenje ove uredbe.

Član 49.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljenja u "Službenom listu FNRJ".

Savezno izvršno vijeće

R.p.br.241

Beograd, 26.listopada 1953.

(Ova Uredba objavljena je u Službenom listu FNRJ broj 43/53, a ismjene i dopune u broju 23/56.).